

Helligåndens lys over Jesu grav Olav Valen-Sendstad - "Retfærdiggjort af Tro"

Jesu død synes at have fortonet sig som noget af en katastrofe for hans disciple: De var fuldstændig i vildrede både med Jesus og dem selv. Det var sikkert hjertets sprog, der talte på vejen til Emmaus, hvor de to disciple gik og klagede deres nød til Jesus, uden at genkende ham: *»Vi havde håbet, at han var den, der skulle forløse Israel. Men i dag er det den tredje dag, siden det skete«* - dvs. siden han døde (Luk.24,21). De var i dette vildrede, fordi de havde senjødedommens forestillinger om en jordisk Messias. Men disse tanker var det naturlige menneskes tanker om Kristus fra ende til anden og havde lidt eller intet at gøre med profeternes og Helligåndens Messias. Med senjødedommens og det naturlige menneskes tanker om Kristus er det, som Paulus siger: *»Men deres sind blev forhærdet; thi lige til den dag i dag er det samme dække blevet ved at hvile over oplæsningen af den gamle pagt uden at tages bort. Ja, lige til denne dag ligger der et dække over deres hjerte, når Moses oplæses«* ([2.Kor.3,14 f.](#)).

Således er Jesu grav også to fuldstændig forskellige ting, alt efter om den ses med jødernes og det naturlige menneskes religiøse øjne, eller den ses med profeternes og Helligåndens øjne. Havde disciplene hørt lidt bedre efter, hvad Jesus sagde til dem, da han vandrede med dem, så havde de ikke ladet sig fange af senjødedommens og det naturligt religiøse menneskes syn på graven straks efter Jesu død. Og da Helligånden blev udgydt, og mindede dem om alt, hvad Jesus havde sagt, så de forstod det rigtigt ([Joh.14,26](#)), blev de også for stedse frigjort og løst både fra senjødedommens og det naturlige menneskes falske, religiøse syn på Jesu grav. Så indså de, at både Jesu død og Jesu opstandelse var efter skrifterne, som Paulus siger. Da så de ikke længere på disse ting med deres egne blinde øjne. Men de så det i lyset af det profetiske ord og med Helligåndens øjne. Og det var det rigtige syn på den sag.

Så hør da hvad Helligånden siger.

»Jeg overgav jer nemlig som noget af det første, hvad jeg selv modtog; at Kristus døde for vore synder, efter skrifterne, og at han blev begravet; og at han er opstået på den tredje dag, efter skrifterne« ([1.Kor.15,3-4](#)).

Hans død skete efter skrifterne - nemlig efter [Es.53,2](#); [2.Mos.12,3](#); 3.Mos.16 og andre steder. Det var efter Guds faste, evige råd forudsagt ved profeter og ved forbilleder, så vi kunne genkende det, der skete som noget, der kom fra Gud. Dermed kan vi vide, at Jesu død hverken var en martyrdød eller bare en historisk tilfældighed, som kunne være undgået under andre tider og forhold, som måske ikke ville have fundet sted på et »højere kulturtrin«. Jo, det måtte ske, fordi det var Guds evige råd, og det var en nødvendighed for at forløse os.

Men nu siger apostelen også, at han opstod på den tredje dag - efter skrifterne.

Og hvis vi så står her ved Jesu grav - med en opslået Bibel i hånden, og med Helligåndens lys i vores hjertes øjne, hvad kan skrifterne så fortælle os om graven?

Aller først vidner Esajas: *»Når hans sjæl havde fuldført et skyldoffer, skulle han se afkom og leve længe«* ([53,10](#)), dvs. at når han døde, skulle han dog leve længe. Det er sandelig enten et tomt ord og en symbolsk talemåde uden indhold - eller også er det en profeti om opstandelse, levendegørelse og genoprejsning.

Dernæst vidner David: *»Thi dødsriget giver du ikke min sjæl, lader ikke din hellige skue graven«* ([Sl.16,10](#)). Det ord er enten bare en højstemt, tom, religiøs talemåde - eller også har David her talt om Kristus, sådan som Peter skrev: *»David forudså, at Kristus skulle opstå, og talte derom og sagde, at hverken skulle han lades tilbage i Dødsriget, ej heller skulle hans kød se forrådnelse«* ([Ap.G.2,31](#)).

Og Jesus forklarer, at Jonas blev gjort til et tegn og forbillede på Messias. For lige som Jonas blev kastet i døden i havet og begravet dér for sin syndige ulydigheds skyld (Jon.1.15), således blev også Jesus kastet i vredens hav og begravet i døden der for vores synders skyld. Men på samme måde som en hvalfisk slugte Jonas og gemte ham i tre dage, og derefter spyede ham levende op på land ([Jon.2,1 f.](#)), sådan blev også Jesus fastholdt af døden i tre dage og nætter. Indtil dødsriget på den tredje dag igen måtte spy ham op, og lade ham have livet i de levendes land ([Matt.12,40](#); 16,4). - Jesus har selv forklaret, at det var et forbillede på ham, og det kan vi forstå ved Helligånden.

Men det er ikke alt, hvad skrifterne vidner i denne sag.

Det fortælles, at da Jesus vandrede sammen med de to til Emmaus, *»gik han ud fra Moses og alle profeterne og udlagde for dem, hvad der i alle skrifterne handlede om ham«* ([Luk.24,27](#)). Ud fra det kan vi forstå, at alle skrifter vidner om ham, ja, at selv Moses vidner om hans opstandelse, ligesom han vidner om hans død.

Jeg vil aldrig glemme den prædiken, jeg en gang for mange år siden hørte på en 2. påskedag over dette sted. Tekstens ord gav prædikanten anledning til at sige omtrent følgende: *»Hvor lykkelig ville jeg dog ikke have været, hvis jeg havde vandret sammen med disse tre på vej til Emmaus. For jeg har ofte spurgt mig selv, hvor det er, Moses har forudsagt Jesu opstandelse. Men når der så står her, at Jesus begyndte fra Moses og forklarede disse ting, så må Jesus have haft en ganske speciel skriftfortolkning, siden han kunne finde tale om sin opstandelse hos Moses. Og den skriftfortolkningskunst ville jeg gerne have lært.«*

I sandhed - det kan lade sig gøre at dokumentere, at Paulus har ret: Forhærdelsens dække ligger også over *»kristenhedens«* hjerte, så den ikke forstår Moses og skrifterne. Der skal ikke nogen speciel *»skriftfortolkning«* til for at forstå det. Der behøves kun Helligåndens lys. For så snart det kommer, så går det os som de to på vejen til Emmaus: Vores hjerter begynder at brænde i os af fryd og glæde over Guds store gerninger ([Luk.24,32](#)).

Det underlige er nemlig, at der ikke er nogen blandt profeterne, der vidner tydeligere om Jesu opstandelse end netop Moses.

Hvor er det, spørger du?

Hvorfor har du ikke ladet Jesus undervise dig rigtigt om det? Han har jo selv nøje udpeget alle de steder, hvor Moses vidner om opstandelsen.

For det første har han vist os, at Moses taler om en almindelig opstandelse fra de døde. For da der en gang kom nogle saddukæere til ham (dem som nægter, at der er nogen opstandelse fra de døde), sagde Jesus til dem: *»Men hvad de dødes opstandelse angår, har I da ikke læst, hvad der er talt til jer af Gud, når han siger: 'Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud?' Han er ikke Gud for døde, men for levende«* ([Matt.22,31-32](#)). - Her minder Jesus disse døve, blinde og døde jøder om den Gud, som råbte til Moses fra den brændende tornebusk på Horebs bjerg (2.Mos.3,6). Og det, Jesus vil have sagt, er: Hvis Gud kalder sig for Abrahams, Isaks og Jakobs Gud - selv om det var mange hundrede år siden, de døde - så kan der ikke gives noget klarere vidnesbyrd om, at disse mænd lever og er hos Gud, og om at der skal komme en almindelig opstandelse fra de døde.

For det andet har Jesus fået os til at forstå, hvordan Moses på en særlig måde vidner om Jesu opstandelse - dog uden at navngive Jesus.

Vi læser nemlig i Luk.10,25 og følgende om, hvordan der en dag kom en skriftlærd til Jesus og spurgte ham, hvad han skulle gøre for at arve det evige liv, dvs. leve evigt hos Gud og med Gud. Så spurgte Jesus ham, hvad der stod i loven, dvs. hos Moses, om den sag. Og da den skriftlærde så svarede, at loven siger, vi skal elske Gud over alle ting og vores næste som os selv, sagde Jesus til ham: *»Du har svaret rigtigt; gør dette, så skal du leve«*. Med andre ord: Jesus siger til ham, at evigt liv hos Gud (uden om død og grav og opstandelse fra de døde) kommer af at gøre og opfylde loven. På den anden side kommer der død og dom af at bryde loven og synde ([Gal.3,10](#)).

På den baggrund forstår vi så, at loven og Moses profeterer om Jesu opstandelse alle de steder, hvor

den siger: »Den, som handler derefter, skal leve derved.« Moses siger det tydeligt i [3.Mos.18,5](#): »I skal holde mine anordninger og løvbud; det menneske, der handler efter dem, skal leve ved dem. Jeg er Herren. « Og den samme profeti om at lovens sande opfylder, dvs. Jesus, skal leve, finder vi også i [Ez.18,9](#); 20,11. (Se også [Gal.3,12](#); [Rom.10,5](#)).

Ligesom loven lægger al synd og overtrædelse ind under døden og Guds vredesdom ([5.Mos.27,26](#); [Gal.3,10](#); [Jak.2,10](#)), så lægger den også al lydighed, fuldkommenhed og lovopfyldelse ind under velsignelse, liv og fred (5.Mos.28,3 f.; [Gal.3,12](#)). Og på samme måde som loven i »sin første brug« taler om os alle uden at nævne vores navne, dvs. taler om os som fortabte syndere og lægger os under dommen, forbandelsen og døden, sådan taler den efter »sin anden brug« om Jesus uden at nævne hans navn, dvs. taler om den rene, retfærdige, fuldkomne lovopfylder og tilsiger ham al velsignelse.

Sådan taler altså Moses - uden at navngive nogen - både om dem, der bryder loven, og lægger os under dommen - og om den, der opfylder loven, og lægger ham under løfterne og velsignelserne. Og sådanne ting taler han altså både om os og om Jesus uden at nævne navne. Og selv om Jesus ikke specielt er navngivet i disse løfter og tilsagn, så er det dog alligevel en profeti om ham. For når der i hele verden kun findes én opfylder af loven, så må alt det, der er sagt om lovens opfyldere, også gælde ham - og ham alene.

Og dette er i sandhed Helligåndens lys over Jesu grav. Derfor kan døden og dommen umuligt være det sidste ord i denne sag. Her må livet være det sidste.

(Afsnit 1 fra kapitel 4. Jesu retfærdiggørelse og opstandelse i "Retfærdiggjort af Tro" af Olav Valen-Sendstad - Luthersk Missionsforenings Bibelskoles Elevforening - 1991 - Shafan 24-04-14)